

Bruselj, 15.1.2024
COM(2024) 8 final

2024/0004 (NLE)

Predlog

IZVEDBENI SKLEP SVETA

**o dovoljenju Poljski, da uporabi znižane stopnje trošarine za težko kurilno olje,
zemeljski plin, premog in koks, ki se uporabljajo kot goriva za ogrevanje**

OBRAZLOŽITVENI MEMORANDUM

1. OZADJE PREDLOGA

• Razlogi za predlog in njegovi cilji

Obdavčitev energentov in električne energije v Evropski uniji ureja Direktiva Sveta 2003/96/ES z dne 27. oktobra 2003 o prestrukturiranju okvira Skupnosti za obdavčitev energentov in električne energije¹ (v nadaljnjem besedilu: direktiva o obdavčitvi energije ali Direktiva).

V skladu s členom 19(1) Direktive, poleg določb iz zlasti členov 5, 15 in 17, lahko Svet na predlog Komisije kateri koli državi članici soglasno dovoli uvedbo nadaljnjih izjem ali znižanj ravni obdavčitve zaradi upoštevanja posebnih politik.

Z Izvedbenim sklepom Sveta (EU) 2023/1197² z dne 19. junija 2023 je bilo Poljski dovoljeno, da uporabi znižano stopnjo trošarin za težko kurilno olje, zemeljski plin, premog in koks, ki se uporabljajo kot goriva za ogrevanje. Dovoljenje je poteklo 30. junija 2023.

Poljska prosi za dovoljenje, da bi še naprej uporabljala začasno znižanje nacionalnih davčnih stopenj za težko kurilno olje, zemeljski plin, premog in koks, ki se uporabljajo kot goriva za ogrevanje, pod najnižjimi ravni obdavčitve iz člena 9 Direktive in preglednice C Priloge I k Direktivi.

Zahtevano obdobje veljavnosti je omejeno na šest mesecev, kar je znotraj najdaljšega dopustnega obdobja v skladu s členom 19(2) direktive o obdavčitvi energije.

Poljski organi so z dopisom z dne 30. junija 2023 Komisijo obvestili, da nameravajo navedeni začasni ukrep še naprej uporabljati za nadaljnjih šest mesecev z učinkom od 1. julija 2023 do 31. decembra 2023. Dodatne informacije so predložili 8. septembra 2023 ter 5. in 13. oktobra 2023.

Zahtevek za odstopanje se nanaša na uporabo znižanih stopenj trošarin za težko kurilno olje, zemeljski plin, premog in koks, ki se uporabljajo kot goriva za ogrevanje.

Poljski organi so poudarili, da bi bilo za letno posodobitev najnižjih stopenj, izraženih v nacionalnih valutah, za države članice, ki niso sprejele eura, ki se zahteva na podlagi člena 13 Direktive, v kombinaciji z začasno visokim in neugodnim menjalnim tečajem euro–zlot (EUR/PLN) na prvi delovni dan oktobra 2022 potrebno zvišanje ravni obdavčitve, ki se uporablja za zadevne izdelke³.

Čeprav se je menjalni tečaj zlota od takrat vrnil na ugodnejšo raven, pravila iz člena 13 tega ne upoštevajo, zato je zahtevek za odstopanje edini način, da Poljska ohrani stalne ravni obdavčitve za zadevne energente. Poljska meni, da bi bilo treba brez tega odstopanja zvišati ravni obdavčitve, ki se uporabljajo za te izdelke.

Cilj zahtevka Poljske je ublažiti negativni učinek, ki bi lahko izhajal iz prilagoditve v skladu s členom 13 Direktive o obdavčitvi energije, z ohranitvijo ustreznih nacionalnih davčnih

¹ UL L 283, 31.10.2003, str. 51.

² UL L 158, 21.6.2023, str. 71.

³ Veljavni menjalni tečaj za leto 2023 znaša 4,8320 PLN, za leto 2022 4,5826 PLN, za leto 2024 pa 4,6123 PLN za en euro.

stopenj na sedanjih ravneh, ki so nižje od ustreznih najnižjih ravni obdavčitve, določenih v Direktivi. To bi ustrezalo znižanju nacionalnih davčnih stopenj, izraženih v eurih, v primerjavi z najnižjimi stopnjami, ki izhajajo iz razlike v menjalnem tečaju EUR/PLN po letni prilagoditvi, opravljeni v skladu s členom 13 Direktive. To ohranjanje sedanjih nacionalnih stopenj bi se uporabljalo tudi za druge izdelke, namenjene ogrevanju, v smislu člena 2(3) iste direktive.

Poljski organi menijo, da socialne in gospodarske razmere, ki so nastale zaradi visoke inflacije, ter naraščajoče cene energentov še naprej predstavljajo resen problem za poljsko družbo.

Poleg drugih sprejetih ukrepov⁴ je Poljska poudarila pomen takega odstopanja zaradi negativnega učinka močnega zvišanja prodajnih cen energije, ki je ena od posledic ruske invazije na Ukrajino. Poljski organi so poudarili, da to stanje poleg naraščajoče inflacije neposredno vpliva tako na gospodinjstva kot na podjetja.

V zvezi s tem je Poljska navedla, da je takšno znižanje stopenj trošarine na voljo vsem potrošnikom, ki kupujejo energente, zajete v zahtevku za odstopanje⁵. V ta namen so poljski organi predložili spodnji diagram, ki prikazuje splošni trend porabe⁶ teh energentov.

⁴ Poljska je v okviru ukrepov, sprejetih leta 2022, sprejela zakonodajni sveženj (t. i. protiinflacijski ščit), katerega namen je bil čim bolj zmanjšati negativni učinek inflacije. V zvezi s tem je uvedla pomoč v obliki znižanih stopenj trošarine za nekatera pogonska goriva, lahko kurilno olje in električno energijo, ki so bile znižane na minimalne stopnje v EU. Ta začasni zakonodajni sveženj se je prenehal uporabljati 1. januarja 2023.

Poljski organi so navedli tudi, da je bil člen 15(1)(h) Direktive delno prenesen v poljsko zakonodajo (tj. izdelki iz premoga in plina, ki spadajo pod oznake KN 2705 00 00, 2711 11 00, 2711 21 00 in 2711 29 00, ki jih za ogrevanje uporabljajo gospodinjstva in nekateri drugi posebni uporabniki, so oproščeni plačila trošarine).

⁵ Po nacionalnih ocenah je število neposrednih upravičencev približno 6100 davkoplačevalcev na Poljskem, večinoma podjetnikov (od katerih jih je 5600 davčnih zavezancev, ki predložijo prijave za izdelke iz premoga).

⁶ Podatki, pridobljeni iz osrednjega statističnega urada (v zvezi s tem glej: <https://stat.gov.pl/wyszukiwarka/?query=tag:zu%C5%BCycie+w%C4%99gla+kamiennego>).

Diagram 1 – Poraba energentov (2006–2021)⁷

Leto	Premog (v tisočih ton)	Zemeljski plin (TJ)	Težko kurilno olje (v tisočih ton)
2006	83 483	493 544	1 750
2007	84 230	499 571	1 711
2008	80 323	505 922	1 609
2009	73 842	488 179	1 615
2010	81 979	519 923	1 587
2011	79 108	515 162	1 403
2012	75 165	552 579	1 171
2013	77 300	560 164	876
2014	72 768	542 598	795
2015	72 283	553 964	1 056
2016	74 176	592 114	1 049
2017	74 637	628 517	924
2018	74 232	660 336	813
2019	68 302	691 543	785
2020	62 404	694 653	802
2021	69 621	741 000	889

Zgornji diagram kaže, da je poraba premoga med letoma 2006 in 2010 ostala razmeroma stabilna, medtem ko je od leta 2010 kljub nekaterim nihanjem opazen upad. Vendar je bilo leta 2021 nekaj okrevanja, poraba premoga pa se je v primerjavi z letom 2020 povečala.

Analiza podatkov za obdobje 2006–2021 kaže trend naraščanja porabe zemeljskega plina. Na splošno se je poraba zemeljskega plina povečala.

Poljski organi so poudarili, da se je med letoma 2006 in 2021 poraba težkega kurilnega olja zmanjšala. Dodali so tudi, da je kljub splošnemu trendu upadanja prišlo do rahlega povečanja v letih 2015 in 2021.

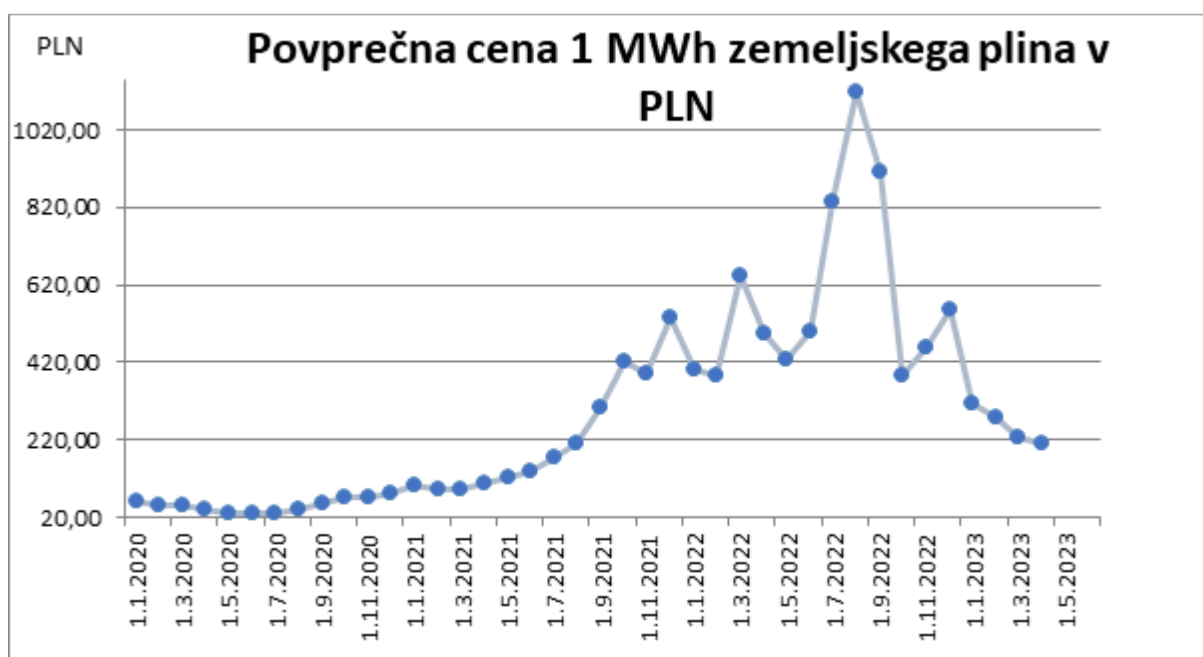
⁷ Podatki za leto 2022 bodo objavljeni šele 20. decembra 2023. Poljski organi so tudi poudarili, da ni nujno, da so kategorije/sektorji porabe, ki jih je navedel osrednji statistični urad za posamezne izdelke, enaki kategorijam porabe, za katere velja učinkovita trošarina (npr. seznam osrednjega statističnega urada vključuje zemeljski plin, ki ga uporabljajo gospodinjstva, medtem ko je na podlagi predpisov o trošarinah poraba oproščena trošarine).

Po ocenah energetskega foruma⁸ je poraba premoga leta 2022 znašala približno 66 000 000 ton, kar je približno 4 000 000 ton manj kot leto prej. To kaže na nadaljevanje splošnega trenda upadanja, opaženega v zadnjih letih.

Poljski organi so dodali tudi, da je bil nakup plina iz tujine za zadovoljitev potreb potrošnikov na Poljskem v letu 2022, ki je znašal 154,5 TWh (556 200 Tj), dopolnjen s plinom iz domačih virov v višini 39,8 TWh (143 280 Tj). Skupna dobava plina iz tujine v letu 2022 je vključevala uvoz in nakupe znotraj EU. Skupno so nakupi plina za potrebe potrošnikov na Poljskem leta 2022 znašali 699 480 Tj⁹. Poljska je na podlagi istega vira informacij ugotovila, da so nakupi plina leta 2021 znašali 831 960 Tj, leta 2020 pa 768 960 Tj. V zvezi s podatki v preglednici je navedla, da se bo trend naraščanja iz prejšnjih let predvidoma nadaljeval.

Poljski organi so za ponazoritev zvišanja cen predložili spodnji diagram (diagram 2), ki prikazuje povprečno ceno zemeljskega plina od januarja 2020 do maja 2023.

Diagram 2 – Povprečna cena zemeljskega plina (2020–2023)¹⁰

Spodnji diagram (diagram 3), ki so ga prav tako predložili poljski organi, prikazuje gibanja preteklih cen premoga in zemeljskega plina na zadevnih veleprodajnih trgih, vključno z zvišanjem cen v letu 2022 zaradi učinkov ruske agresije proti Ukrajini.

⁸ V zvezi s tem glej: <https://nettg.pl/gornictwo/196416/gornictwo-wegiel-do-polski-plynal-wartkim-strumieniem>.

⁹ Glej tudi: <https://www.ure.gov.pl/pl/paliwa-gazowe/charakterystyka-rynku/11092,2022.html>.

¹⁰ Podatki, pridobljeni s poljske borze električne energije (POLPX).

Diagram 3 – Promptna cena premoga in zemeljskega plina v USD (2020–2023)¹¹

CENY WĘGLA

Amsterdam-Rotterdam-
Antwerpia

Aktualna wartość
92,00 USD
-7,58%

Richards Bay (RPA)

Aktualna wartość
100,15 USD -1,81%

Poljski organi so poleg tega predložili veleprodajne cene (2020–2023)¹² težkega kurilnega olja, prikazane v spodnjem diagramu (diagram 4).

Diagram 4 – Veleprodajne cene težkega kurilnega olja (2020–2023)

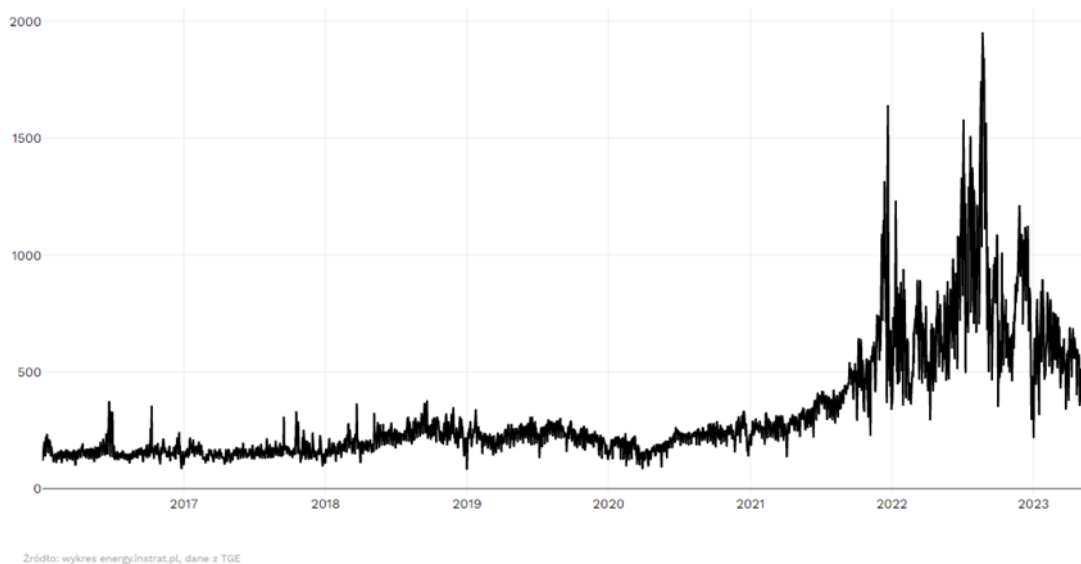

¹¹ Podatki temeljijo na trgih Amsterdam-Rotterdam-Antwerpen (ARA) in Richards Bay (Južna Afrika); https://www.wnp.pl/gornictwo/notowania/ceny_wegla/, junij 2023. [Ceny węgla – cena premoga; aktualna wartość – dejanska vrednost; zakres – področje uporabe / obdobje].

¹² Na podlagi podatkov ORLEN o veleprodajnih cenah.

Poljski organi so dnevne cene energije na poljski borzi električne energije (POLPX) predstavili v spodnjem diagramu (diagram 5).

Diagram 5 – Dnevne cene energije (2016–2023)

Kar zadeva davčne stopnje za zadevne izdelke, so poljski organi predložili spodnjo preglednico (preglednica A), v kateri se primerjajo najnižje ravni obdavčitve, kot se uporabljajo v skladu z Direktivo, za vsak izdelek, zajet v njihovem zahtevku, skupaj z ustreznimi stopnjami, ki trenutno veljajo na Poljskem (januar 2023). V zvezi s tem so poudarili, da se stopnje trošarine za goriva za ogrevanje uporabljajo brez razlikovanja za nekomercialne in komercialne odjemalce.

Preglednica A

Energent	Minimalne stopnje v EU (v EUR)	EUR/ PLN (2023)	Minimalne stopnje v EU v letu 2023 (v PLN)	Trošarina v letu 2022 (v PLN)	Trošarina v letu 2023 brez spremembe stopnje trošarine (v EUR)	Razlika med minimalnimi stopnjami v EU in dejansko obdavčitvijo (v PLN)	Razlika med minimalnimi stopnjami v EU in dejansko obdavčitvijo (v EUR)	Sprememba minimalnih stopenj v EU glede na dejansko obdavčite (v %)
Težko kurilno olje <i>(v PLN na 1 000 kg)</i>	15	4,832	72,48	69	14,2798	3,48	0,72	5,04
Zemeljski plin <i>(v PLN na gigajoule zgorevalno toploto)</i>	0,3	4,832	1,45	1,38	0,2856	0,07	0,01	5,04
Premog in koks <i>(v PLN na gigajoule zgorevalno toploto)</i>	0,3	4,832	1,45	1,38	0,2856	0,07	0,01	5,04

Glede na zgornjo preglednico po navedbah poljskih organov razlika med najnižjimi ravnmi obdavčitve, kot so določene v Direktivi, in poljskimi stopnjami ustreza 5,04 % za vse energente, zajete v njihovem zahtevku.

Poljska meni, da je trošarina tisti del cene, v katerega je mogoče kratkoročno poseči, da bi ublažili neželene učinke letne prilagoditve, izvedene v skladu s členom 13 Direktive.

Poljski organi so Komisiji v podporo svojemu zahtevku predložili spodnje diagrame, v katerih je predstavljen (i) menjalni tečaj, kot se uporablja na prvi delovni dan vsakega meseca od januarja 2022 do aprila 2023 (diagram 6); (ii) nihanja menjalnega tečaja v oktobru 2022 (diagram 7) in (iii) povprečni mesečni menjalni tečaj za leto 2022 (diagram 8).

Diagram 6 – Menjalni tečaj EUR/PLN na prvi delovni dan vsakega meseca (2022–2023)

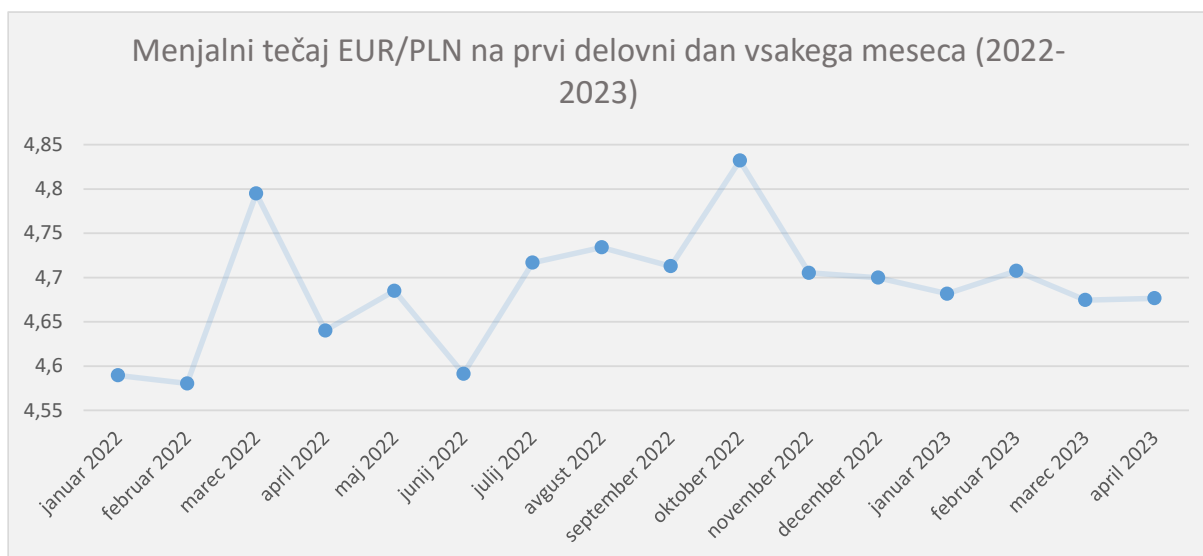
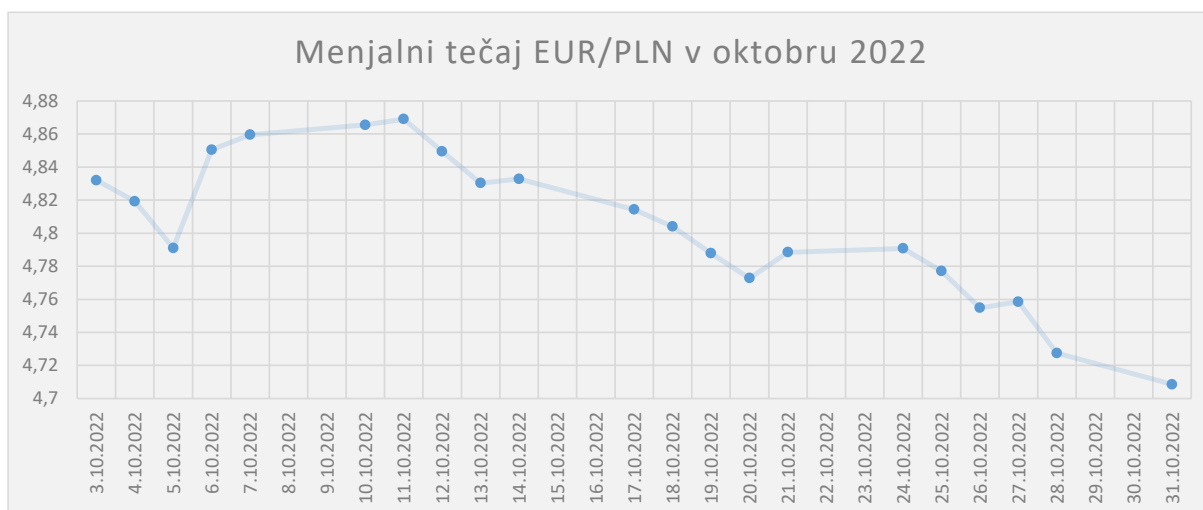

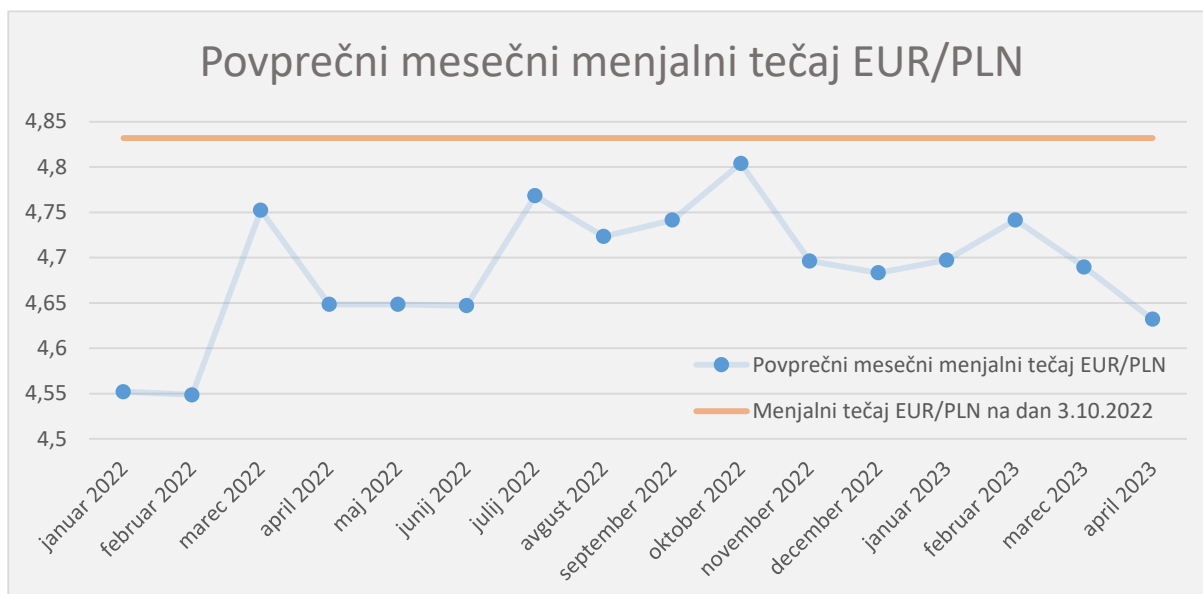
Diagram 7 – Menjalni tečaj EUR/PLN v oktobru (2022)

Poljski organi so na podlagi zgornjega diagrama poudarili, da se je menjalni tečaj EUR/PLN, potem ko je 11. oktobra 2022 dosegel najvišjo vrednost, postopoma zniževal.

Poudarili so tudi, da je bil na podlagi spodnjega diagrama menjalni tečaj iz oktobra 2022 najvišji v letu 2022.

Diagram 8 – Povprečni mesečni menjalni tečaj EUR/PLN (2022–2023)

Glede na informacije, predstavljene v zgornjih diagramih, so poljski organi poudarili, da je uporaba oktobra 2022¹³ kot referenčne vrednosti za letno prilagoditev v skladu s členom 13 Direktive negativno vplivala na Poljsko, zlasti glede na nihanje poljske valute. Poljski organi menijo, da ta prilagoditev ne upošteva dinamike gospodarskih sprememb, nihanja deviznih tečajev v obdobju od oktobra danega leta do konca septembra naslednjega leta pa so nepomembna. Da bi predložili dodatne dokaze o tem škodljivem vplivu, so predstavili spodnji primer (preglednica B), v katerem so poudarili, da bi bile stopnje trošarine za energente, na katere se nanaša njihov zahtevek, znotraj najnižjih ravni, kot so določene v Direktivi, če bi letna prilagoditev temeljila na menjalnem tečaju, kakršen je bil januarja 2022.

¹³ Na prvi delovni dan oktobra 2022 je bila navedena vrednost najvišja v letu 2022 in je znašala 4,832 PLN za euro.

Preglednica B

Energenti, ki jih zajema zahtevki	Najnižje ravni obdavčitve v EU (v EUR)	Stopnja trošarine (v poljskih zlotih)	Davčna stopnja na podlagi povprečnega mesečnega menjalnega tečaja EUR/PLN januarja 2022	Stopnja 2023
<i>Premog in koks (na gigajoule zgorevalno toploto)</i>	0,3	1,38	$0,3 * 4,55 \approx 1,37$	Spremembe niso potrebne
<i>Zemeljski plin (na gigajoule zgorevalno toploto)</i>	0,3	1,38	$0,3 * 4,55 \approx 1,37$	Spremembe niso potrebne
<i>Težko kurilno olje (na 1 000 kg)</i>	15	69	$15 * 4,55 \approx 68$	Spremembe niso potrebne

Glede na menjalni tečaj v višini 4,8320 PLN/EUR leta 2023 (leta 2022 je znašal 4,5826 PLN, za leto 2024 pa se bo vrnil na raven 4,6123 PLN) in da bi se ohranile zahtevane najnižje ravni v EU, določene v Direktivi, Poljska meni, da bi bilo treba za zgoraj navedene energente zvišati veljavne stopnje trošarine. Po mnenju poljskih organov se odstopanje zato zdi potrebno.

Poljski organi so menili, da je težko oceniti učinek spremembe stopenj trošarine za zajete energente na proračun. Vendar so potrdili, da ker je popravek stopenj manjši, ne bi smel znatno vplivati na proračunske prihodke, zlasti ker visoke cene nosilcev energije ustvarjajo višje proračunske prihodke od DDV¹⁴.

Proračunski odhodki za obdobje, ki ga zajema zahtevki za odstopanje, so ocenjeni na 6,5 milijona PLN (na podlagi podatkov o porabi in prihodkov za leto 2022). Spodnja preglednica (preglednica C), ki so jo predložili poljski organi, v zvezi s tem prikazuje proračunske posledice za vsakega od zadevnih energentov.

¹⁴ Po njihovih ocenah sprememba za prejemnike, ki niso upravičeni do oprostitev plačila trošarine (večina subjektov, ki uporabljajo premog in zemeljski plin za ogrevanje, je oproščena plačila trošarine, npr. gospodinjstva ali energetske intenzivne dejavnosti), pomeni povečanje stroškov: v primeru **težkega kurilnega olja** za približno 0,4 PLN/kg (približno 0,5 PLN/kg z DDV), v primeru **premoga** za približno 1,67 PLN/tono (2 PLN/tono z DDV) in v primeru skupine E za **zemeljski plin** z visoko vsebnostjo metana za približno 0,2 PLN/kubični meter (0,27 PLN/kg/m³, vključno z DDV).

Preglednica C

Trošarinski izdelek	Proračunske posledice v zvezi s trošarino za obdobje šestih mesecev leta 2023 [v milijonih PLN]
Težko kurilno olje in druga goriva za ogrevanje	0,5
Zemeljski plin in druga plinska goriva za ogrevanje	4,2
Premog in koks	1,8

- **Skladnost z veljavnimi predpisi s področja zadevne politike**

Člen 19(1), prvi pododstavek, Direktive določa:

„Razen določb prejšnjih členov, zlasti členov 5, 15 in 17, lahko Svet, na predlog Komisije, državi članici soglasno dovoli uvedbo nadaljnjih izjem ali znižanj zaradi upoštevanja posebnih politik.“

Člen 13(1) Direktive zahteva, da se za države članice, ki niso sprejele eura, vrednost eura v njihovih nacionalnih valutah, ki se uporabi za določitev ravni obdavčitve, določi enkrat na leto. Uporabijo se tečajji, ki so določeni na prvi delovni dan v oktobru in ki se objavijo v *Uradnem listu Evropske unije* ter veljajo od 1. januarja naslednjega koledarskega leta.

Člen 13(2) Direktive določa: „Države članice lahko ohranijo zneske obdavčitve v veljavi ob letni prilagoditvi, ki je določena v odstavku 1, če bi pretvorba zneskov ravni obdavčitve, izraženih v eurih, imela za posledico povečanje davčne obremenitve, izražene v nacionalni valuti, ki je manjše od 5 % ali 5 EUR, odvisno od tega, kateri znesek je nižji.“

Zadevne poljske nacionalne stopnje, pretvorjene na podlagi člena 13(1), so malo nad dovoljenim 5-odstotnim odstopanjem iz člena 13(2) iste direktive. Z zahtevkom za odstopanje, da se dovoli neindeksacija nacionalnih stopenj, poljski organi prosijo za zelo majhno (za manj kot 1 odstotno točko) začasno povišanje ravni dovoljenega odstopanja, ki se uporablja za letno prilagoditev stopenj za omejeno obdobje.

Poljski organi nameravajo z zahtevanim odstopanjem, ki je časovno omejeno, ublažiti negativni učinek, ki bi ga imelo zvišanje ravni obdavčitve zaradi visokega menjalnega tečaja euro-zlot (EUR/PLN), ki se uporablja v skladu s členom 13 Direktive. To znižanje bi ustrezalo znesku, ki izhaja iz razlike v menjalnih tečajih po letni prilagoditvi, opravljeni v skladu s členom 13 Direktive.

Poljska meni, da bi začasni ukrep delno zmanjšal socialno in gospodarsko breme, s katerim se soočajo poljski potrošniki v sedanjih geopolitičnih razmerah. Poljski organi so v zvezi s tem poudarili, da bi bilo znižanje davka koristno tudi za prodajalce zajetih energentov.

Možnost, da se ohrani takšno znižanje davka se lahko dovoli v skladu s členom 19 Direktive, saj je njegov namen omogočiti državam članicam, da uvedejo nadaljnje izjeme ali znižanja zaradi upoštevanja posebnih politik.

Omejeno obdobje veljavnosti šest mesecev je znotraj najdaljšega obdobja iz člena 19(2) direktive o obdavčitvi energije, ki za to vrsto ukrepa določa obdobje največ šestih let z možnostjo podaljšanja.

Vendar odstopanje ne bi smelo ogroziti prihodnjega sprejetja pravnega akta s strani Sveta na podlagi predloga Komisije za spremembo direktive o obdavčitvi energije¹⁵.

Pravila o državni pomoči

Začasno znižanje davka, ki so ga predvideli poljski organi, je v skladu z najnižjimi ravnimi obdavčitve, kot so določene v Direktivi.

Ta predlog ne posega v kakršno koli oceno ukrepa Poljske na podlagi pravil o državni pomoči. Poleg tega predlog izvedbenega sklepa Sveta ne posega v obveznost države članice, da zagotovi skladnost s pravili o državni pomoči.

• **Skladnost z drugimi politikami Unije**

Komisija mora vsak zahtevek za odstopanje v skladu s členom 19 Direktive o obdavčitvi energije preučiti in pri tem upoštevati: (i) pravilno delovanje notranjega trga; (ii) potrebo po zagotavljanju poštene konkurence ter (iii) politike EU na področju zdravja, okolja, energetike in prometa.

Kot so poudarili poljski organi, je cilj takšnega znižanja davkov delno olajšati socialno in gospodarsko breme, s katerim bi se soočalo poljsko prebivalstvo v primeru zvišanja davkov zaradi visokega menjalnega tečaja eura, skupaj z naraščajočo inflacijo, ki vpliva tako na gospodinjstva kot na podjetja, deloma zaradi nedavnega zvišanja cen zaradi konflikta v Ukrajini.

Zaradi teh razmer ni verjetno, da bi začasno znižanje vplivalo na trgovino znotraj EU. Zahtevani ukrep zaradi omejenih učinkov in trajanja naj ne bi izkrivljal konkurence niti oviral delovanja notranjega trga.

Kot je poudarjeno v sporočilu RePowerEU¹⁶, Komisija ob osredotočanju na ranljiva gospodinjstva in podjetja poziva države članice, naj sprejmejo ukrepe za spodbujanje prihrankov energije in zmanjšanje porabe fosilnih goriv. Kljub temu se glede na kratko trajanje in trenutne izjemne okoliščine, povezane z geopolitičnimi razmerami, zahtevano odstopanje zdi ustrezno in sorazmerno. Ukrep upošteva tudi potrebo po uravnoteženju posebnih ciljev politike iz člena 19 direktive o obdavčitvi energije, zlasti okoljske politike EU, s potrebo, da se zagotovi cenovna dostopnost energije za podjetja in gospodinjstva.

V teh okoliščinah in glede na to, da je ukrep začasen in ima omejen obseg, je primerno, da se zahtevek odobri.

¹⁵ Predlog direktive Sveta o prestrukturiranju okvira Unije za obdavčitev energentov in električne energije (prenovitev) z dne 14. julija 2021 (563 final 2021/0213 (CNS)).

¹⁶ Sporočilo Komisije Evropskemu parlamentu, Evropskemu svetu, Svetu, Evropskemu ekonomsko-socialnemu odboru in Odboru regij z naslovom „REPowerEU: skupni evropski ukrepi za cenovno dostopnejšo, zanesljivejšo in bolj trajnostno energijo“ z dne 8. marca 2022 (COM(2022) 108 final).

2. PRAVNA PODLAGA, SUBSIDIARNOST IN SORAZMERNOST

- **Pravna podlaga**

Člen 19 Direktive Sveta 2003/96/ES.

- **Subsidiarnost (za neizključno pristojnost)**

Področje posredne obdavčitve, ki ga obravnava člen 113 PDEU, samo po sebi ni v izključni pristojnosti Evropske unije v smislu člena 3 PDEU.

Vendar ima Svet v skladu s členom 19 Direktive 2003/96/ES v okviru sekundarne zakonodaje izključno pristojnost, da državam članicam dovoli uporabo nadaljnjih izjem ali znižanj v smislu navedene določbe. Zato države članice ne morejo prevzeti te naloge Sveta. Posledično se načelo subsidiarnosti za ta izvedbeni sklep ne uporablja. Vsekakor pa tega dokumenta v skladu s Protokolom št. 2 k Pogodbama ni treba posredovati nacionalnim parlamentom za preverjanje skladnosti z načelom subsidiarnosti, saj ne gre za osnutek zakonodajnega akta.

- **Sorazmernost**

Predlog je v skladu z načelom sorazmernosti.

Znižanje davka ne presega tega, kar je potrebno za doseganje zadevnega cilja.

Znižanja davkov se uporabljajo v omejenem šestmesečnem obdobju.

- **Izbira instrumenta**

Predlagani instrument je izvedbeni sklep Sveta.

Člen 19 Direktive 2003/96/ES določa le to vrsto ukrepa.

3. REZULTATI NAKNADNIH OCEN, POSVETOVANJ Z DELEŽNIKI IN OCEN UČINKA

- **Naknadne ocene/preverjanja primernosti obstoječe zakonodaje**

Za ta ukrep ni potrebna ocena obstoječe zakonodaje.

- **Posvetovanja z deležniki**

Ta predlog temelji na zahtevku Poljske in zadeva le to državo članico.

- **Zbiranje in uporaba strokovnih mnenj**

Strokovno mnenje ni bilo potrebno.

- **Ocena učinka**

Ta predlog se nanaša na dovoljenje posamezni državi članici na njen zahtevek in ne zahteva ocene učinka.

- **Primernost in poenostavitev ureditve**

Ukrep ne predvideva nobene poenostavitve.

Je rezultat zahtevka Poljske in zadeva le to državo članico.

- **Temeljne pravice**

Ukrep ne vpliva na temeljne pravice.

4. PRORAČUNSKE POSLEDICE

Ta ukrep Evropski uniji ne nalaga finančnega ali upravnega bremena. Predlog zato ne vpliva na proračun Unije.

5. DRUGI ELEMENTI

- **Načrti za izvedbo ter ureditev spremljanja, ocenjevanja in poročanja**

Načrt za izvedbo ni potreben. Predlog se nanaša na dovoljenje za znižanje davka za eno samo državo članico na njeno zahtevo. Odobri se za omejeno obdobje šestih mesecev.

Uporabljene davčne stopnje bodo nižje od najnižjih ravni obdavčitve, določenih v direktivi o obdavčitvi energije (člen 9).

Ukrep je mogoče oceniti v primeru zahtevka za podaljšanje po izteku obdobja veljavnosti.

- **Obrazložitevni dokumenti (za direktive)**

Za predlog niso potrebni obrazložitevni dokumenti o prenosu.

- **Natančnejša pojasnitev posameznih določb predloga**

Člen 1 določa, da bo Poljska lahko uporabljala nižje davčne stopnje za težko kurilno olje, zemeljski plin, premog in koks, ki se uporabljajo kot goriva za ogrevanje, ki bodo pod najnižjimi ravni obdavčitve.

Člen 2 določa, da obdobje veljavnosti ukrepa traja šest mesecev, kot je zahtevala Poljska, kar je v okviru najdaljšega obdobja 6 let, ki ga dovoljuje Direktiva.

2024/0004 (NLE)

Predlog

IZVEDBENI SKLEP SVETA

o dovoljenju Poljski, da uporabi znižane stopnje trošarine za težko kurilno olje, zemeljski plin, premog in koks, ki se uporabljajo kot goriva za ogrevanje

SVET EVROPSKE UNIJE JE–

ob upoštevanju Pogodbe o delovanju Evropske unije,

ob upoštevanju Direktive Sveta 2003/96/ES z dne 27. oktobra 2003 o prestrukturiranju okvira Skupnosti za obdavčitev energentov in električne energije¹⁷ ter zlasti člena 19 Direktive,

ob upoštevanju predloga Evropske komisije,

ob upoštevanju naslednjega:

¹⁷ UL L 283, 31.10.2003, str. 51.

- (1) Z Izvedbenim sklepom Sveta (EU) 2023/1197¹⁸ je bilo Poljski dovoljeno, da v skladu s členom 19 Direktive 2003/96/ES uporabi znižano stopnjo trošarin za težko kurilno olje, zemeljski plin, premog in koks, ki se uporabljajo kot goriva za ogrevanje. Dovoljenje je poteklo 30. junija 2023.
- (2) Poljska je z dopisom z dne 30. junija 2023 zaprosila za dovoljenje, da v skladu s členom 19 Direktive 2003/96/ES še naprej uporablja znižane stopnje trošarine za težko kurilno olje, zemeljski plin, premog in koks, ki se uporabljajo kot goriva za ogrevanje. Dodatne informacije in pojasnila v podporo zahtevku so poljski organi predložili 8. septembra 2023 ter 5. in 13. oktobra 2023. Dovoljenje je bilo zahtevano za obdobje šestih mesecev, od 1. julija 2023 do 31. decembra 2023.
- (3) Po navedbah poljskih organov bi uporaba znižane davčne stopnje ublažila negativni učinek, ki bi ga imelo zvišanje ravni obdavčitve zaradi visokega menjalnega tečaja euro–zlot v skladu s členom 13 Direktive 2003/96/ES. To znižanje bi ustrezalo znesku, ki izhaja iz razlike v menjalnih tečajih obeh valut po letni prilagoditvi, opravljeni v skladu s členom 13 te direktive. Z znižanjem bi bile veljavne davčne stopnje nižje od ustreznih najnižjih ravni obdavčitve iz člena 9 Direktive 2003/96/ES.
- (4) Ni verjetno, da bi zahtevano dovoljenje izkrivljalo konkurenco ali oviralo pravilno delovanja notranjega trga. Glede na njegovo kratko veljavnost in izjemne okoliščine, povezane z geopolitičnimi razmerami, se zahtevano dovoljenje šteje za ustrezno in sorazmerno. Dovoljenje uravnava posebne vidike politike iz člena 19(1) Direktive 2003/96/ES, zlasti okoljsko politiko EU, s potrebo, da se zagotovi cenovna dostopnost energije za podjetja in gospodinjstva. Znižanje davka bi delno izravnalo višje stroške energije in ni kumulativno z drugimi vrstami znižanja davka.
- (5) Poljski bi se zato v skladu z njenim zahtevkom moralo dovoliti, da še naprej uporablja znižane stopnje trošarine za težko kurilno olje, zemeljski plin, premog in koks, ki se uporabljajo kot goriva za ogrevanje.
- (6) V skladu s členom 19(2) Direktive 2003/96/ES je vsako dovoljenje, odobreno na podlagi navedene določbe, časovno omejeno. Vendar če Svet na podlagi člena 113 ali katere koli druge ustrezne določbe Pogodbe o delovanju Evropske unije uvede spremenjeni splošni sistem za obdavčitev energentov in električne energije ter to dovoljenje glede na te spremembe ne bi bilo več ustrezno, je treba za ohranitev nadaljnjega splošnega razvoja obstoječega pravnega okvira predvideti možnost, da to dovoljenje preneha veljati na dan začetka veljavnosti zadevnih splošnih pravil.
- (7) Za zagotovitev nemotenega odpravljanja škodljivih učinkov na potrošnike energentov bi bilo treba zagotoviti, da lahko Poljska uporabi zahtevano znižanje davka z učinkom od 1. julija 2023.
- (8) Ta sklep ne posega v uporabo pravil Unije o državni pomoči –

¹⁸ UL L 158, 21.6.2023, str. 71.

SPREJEL NASLEDNJI SKLEP:

Člen 1

Poljski se dovoli, da uporabi znižane stopnje trošarine za težko kurilno olje, zemeljski plin, premog in koks, ki se uporabljajo kot goriva za ogrevanje, ki bodo pod zadevnimi najnižjimi ravnmi obdavčitve iz člena 9 Direktive 2003/96/ES.

Člen 2

Ta sklep se uporablja od 1. julija 2023 do 31. decembra 2023.

Vendar če Svet na podlagi člena 113 ali druge relevantne določbe Pogodbe o delovanju Evropske unije uvede spremenjeni splošni sistem za obdavčitev energentov in električne energije ter dovoljenje iz člena 1 tega sklepa glede na te spremembe ne bi bilo več ustrezno, ta sklep preneha veljati na dan začetka veljavnosti takega sistema.

Člen 3

Ta sklep je naslovljen na Republiko Poljsko.

V Bruslju,

*Za Svet
predsednik*